

Од огромног је значаја очување државе и њеног суверенитета. На другом месту је да се очувају националне вредности, интереси Срба који су ван територије наше земље – каже угледни социолог проф. др Зоран Аврамовић. Он сматра да је крајње време да се око једног врло озбиљног проблема, који је од судбинског значаја за нашу будућност, окупе све интелектуалне, политичке снаге којима би циљ био свеопшти национални опоравак – привредни развој и повратак традиционалним, исконским вредностима – без којег ни једном народу на свету нема опстанка.

Шта чини језго око којег би се окупили водећи стручњаци како би се створио „документ” од националног значаја за Србију?

- Национални програм би морао да обухвати одређене циљеве свеукупног развоја државе, друштва, али и средства којима се ти циљеви, интерес, остварују. Разуме се да свака концепција мора да пође од тога шта је основни интерес једне нације и каквим средствима да се то оствари. Програм од националног значаја мора да садржи основне вредности, елементе традиције, наравно и територију, простор на коме ће се реализовати. Када је реч о средствима она могу бити демократска, или недемократска.

Шта конкретно треба да садржи дугорочни план који би имао за циљ да заштити будућност нације, њен државни, национални, привредни, културни интерес?

- То зависи од снаге и моћи политичке и интелектуалне елите. Када говоримо о данашњој Србији, сведоци смо да се на политичкој сцени различито изражавају национални интереси. Слична ситуација, у том смислу, је и са интелектуалном елитом у Србији. Сада можемо да говоримо о томе зашто је за нас од огромног, немерљивог значаја очување државе, њеног суверенитета. То је, признаћете, у овом моменту најважније. На другом месту је да се сачувају националне вредности, интереси Срба, који су ван територије наше државе. Поготово на простору бивше Југославије. Срби су остали на тим територијама и они морају да се заштите и помогне њихов развој и опстанак. Затим да се одреди српски национални интерес према страним европским и неким државама у свету. Оно што је онеспокојавајуће, јесте чињеница да у Србији данас постоје разлике у ставовима и према унутрашњем националном интересу и према интересу Срба ван матице и иностраном фактору. Ту, нажалост не постоји консензус.

Зашто нема тог консензуса?

- Веома је битно питање српског националног програма. О чему се, заправо, ради? Показало се у овој вишегодишњој кризи, а и гледано кроз историју, да у српској нацији

постоји нешто, што можемо да именујемо родомирским. У 19. веку постоји готово једно јединство око националног програма, а то је уједињење Срба. Међутим, касније у 20. веку, а посебно у претходне две деценије, видели смо да у српском народу постоји једна „струја” родомирца. Појединци, групе, странке, које раде против интереса властите нације. Могу аргументовано да наведем где је све то очевидно, па да онда покушам да дам одговор зашто они уопште постоје. Неко би можда могао да каже : „ Па не, то што они раде, то је уствари критика неког режима”. Међутим, свака озбиљна анализа показује да те групације не поштују, не воде бригу о државним границама. Јер, нација се брани и постоји, захваљујући држави. Видите, њихов однос према сопственој држави, страним државама, где се иностранство претпоставља српским националном интересу, али и њихов однос према прохујалим догађајима разбијања Југославије, где они прихватају оптужбе на рачун Срба за све што се десило на простору бивше СФРЈ. Сада игноришу велике и озбиљне проблеме наших сународника који живе ван Србије. Када узмете само те чињенице видећете да постоји круг људи у Србији, којем није битна брига о властитој нацији. Од таквих ћете чути да је Европа пут у рај. То је начин да се национални интереси подреде спољним.

Откуда код Срба у овако тешким тренуцима групације које занемарују оно што је свакој озбиљној држави на првом месту?

– Постоји и у историји феномен љубави, али и мржње према властитој нацији. Гледано кроз прошлост ми смо на врло тешком терену. Ту је евидентан притисак Католичке цркве. Били смо вековима изложени другим стравичним притисцима који су долазили са различитих страна. То је не само утицало на растакање, прелазак у другу веру, већ је и један од битних отежавајућих фактора за стварање српског националног програма. Дакле, чињеница да Срби на Балкану нису територијално хомогени. Ниједан други народ у Европи нема ту несрећну околност. Ниједан народ на простору бивше Југославије није имао такве родомирце као што су имали и имају Срби. Постоји странка ЛДП, која каже: „ Нека иде Косово”, а Хрватска не да Превлаку, која је голи камен. Не постоји Хрват који ће пристати да се одрекне своје територије.

Срби су се, као један од најстаријих народа на Балкану, одрекли себе зарад југословенства. Утопили су сопствени национални програм, а други су га искористили.

Да ли Србија има људе који би били способни да реализују националну стратегију?

– Морамо имати у виду чињеницу да живимо у времену страшног притиска глобалног капитализма, тржишта и идеје грађанског друштва. То маргинализује све што је у вези нације, идентитета, па и националног програма. Више није важно за ту идеологију какве колективне вредности има једна нација, битно је какви су интереси појединаца и група.

Ако живимо у таквом времену, онда је заиста енигма за српску интелигенцију, политику, како да се постави и да одбрани национални интерес. Нажалост, један део елите прихвата оберучке поменути идеологију и очигледне су велике поделе. Ипак, оно што постоји у Србији, а не постоји у толикој мери у другим народима, је жилава борба за одбрану националне аутентичности, а без исконских, правих вредности нема опстанка. Не знам како ће се завршити.

Како онда пројектовати циљеве од стратешког интереса и шта нам је чинити?

– Оно што бих препоручио свима којима је стало до националних вредности је да разобличавају групе које се залажу за однарођивање и радо пристају на искорењивање. Као мали народ треба да се боримо против оних који би да нас преведу жедне преко воде. Наравно, одлучујућу улогу у креирању глобалне политике одиграће велике светске силе. Али, не заборавите да је идентитет народа врло осетљив, јер нико не може, све и да хоће, да се одрекне своје мајке или оца. Видим да постоје врло угледни, стручњаци, интелектуалци, гупе, који могу добро да артикулишу овај проблем, али, да не заборавим да нагласим да је у нашој држави огроман проблем медијски притисак. Много су бројније оне куће које свакодневно дају предност глобалистичким, проевропским, несрпским концептима и личностима. То су, углавном, особе слабије интелектуалне снаге, али које су много чешће заступљене у јавним гласилима. Друга групација тешко добија простор и време. Та појава је забрињавајућа. Јасно је да иза свега стоји капитал. Интерес тог капитала је да се преко проевропских снага омогући његово увећање. Све то отежава реализацију озбиљног националног програма у Србији. Уосталом, покушајте да се сетите да ли је организован и јавни скуп на тему националне стретегije, или да ли медији о томе пишу, говоре. Највећи број трибина, сусрета, па и емисија, написаних текстова везан је за Србију у Европи.

Косово и Метохија је, сложићете се, најболнији испит за нашу државу.

План иностраних политика, пре свега САД и других моћника, био је да изузму Косово и Метохију из наше државе само зато да би убрзали процес грађанизације и српског искорењивања. Кад су посегли за толиким бомбама, авионима, наравно да су имали на уму да плански разоре српски национални интерес. Погодили су тамо где је најосетљивије, најболније. Због тога је Космет и изабран. Чак су пристали на гажење властитих цивилизацијских принципа. Велико је питање да ли ће они успети. Историја иде даље.

Разговор водила Биљана Живковић